

anerkjendt, at der kan være al Grund til, ialtsald i noget større Omfang end hidtil, at føre disse Udgifter over paa Statskassen, men naar vi komme ind paa den nærmere Anvendelse heraf paa de forskjellige Arter af Udgifter, er der særlige Forhold at tage i Betragtning, og jeg vil derfor ikke paa Forhaand udtale, at jeg vil kunne være enig i den Anskuelse, at det kunde være rigtigt f. Ex. at føre Arresthusudgifterne over paa Statskassen for alle Arter af Fængselsers Bedkommende i hele Landet.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Seavenius): Det ærede Udvalg har ligeoverfor en lille Forhøielse af 200 Kr., som efter det private Initiativ er indkommet i det andet Thing, gjort den Bemærkning, at det ikke vil foreslaa den strøget for iaar. Heraf vil Følgen være, at vedkommende Dame kun vil kunne blive tillagt 200 Kr. som fast fremtidig Understøttelse, hvorimod de 200 Kr. vil hun i Genhold til Udvalgets Betænkning kun kunne faae udbetalt for det kommende Finantsaar, og Sagen vil altsaa blive fra min Side stillet fuldkommen frit for det høie Ting til næste Aar. Landsthingets Udvalg har gjort en ganske lignende Bemærkning som Følgetingsudvalget i Anledning af de stigende Tilskud til Børnehjemmene. Jeg tror ligesom begge de ærede Udvalg, at disse Børnehjem i mange Tilfælde gjøre betydelig Gavn, men jeg vil ogsaa indrømme, at man kan nære en ganske naturlig Frygt for, at Kommunerne gjen-nem dem søge at vælte en Del af de dem naturligt paahvilende Tattigudgifter over paa Statskassen. I det Hele taget maa man vel sige, at skal man vedblive at støtte disse Børnehjem, bør de sættes under et vist Tilsyn fra Statens Side. Det skal være min Bestræbelse nærmere at overveie denne Sag inden næste Rigsdagsamling. Det ærede Udvalg ønsker til næste Aar Oplysning om den hidtidige Anvendelse af Kommunitetets Udgiftskonto 2. a. og b., og om hvad Følger, forsaavidt de kunne være Ministeriet bekendte, disse Understøttelser have haft. Jeg skal følge det ærede Udvalgs Opfordring og til næste Aar forelægge sammen med Finantslovsforslaget en statistisk Opgjørelse, som jo her ønskes. Naar Betænkningen udtrykker en vis Betænknelighed ved disse Understøttelsers aarlig stigende Beløb, saa skal jeg gjøre følgende Bemærkninger. Jeg tror, endstjøndt det er ganske vist som et æret Medlem har gjort opmærksom paa, at disse Understøttelser egentlig strengt taget ligge udenfor Kommunitetets Fundats, at det dog maa siges, at det har været fuldt ud rigtigt,

at man er gaaet ind paa den Vej, man er kommen ind paa. Jeg tror, det er rigtigt, at der gives en Vej for Menneſter til i en senere Alder at kunne paabegynde Studieringer, yngre Menneſter, kommende fra andre Samfundsklasser eller andre Samfundslag end fra dem, hvis Børn gaa den almindelige, regelmæssige Skolevei; men paa den anden Side vil jeg heller ikke negte, at det er ikke aldeles afgjort, om man ikke allerede nu er kommen til et rimeligt Maaal for disse Understøttelser, i alt Fald for den nærmeste Fremtid. Thi Sagen er jo den, og det er det, der naturligvis maa overveies, det, som maaste allerede nu de søgte statistiske Oplysninger kunne give nogen Underretning om, at det vel kunde synes altid for den Enkelte, der søger en saadan Understøttelse, og som dertil kan være kvalificeret, at kunne være et Gode, at han kunde komme med og opnaa den høiere Oplysning og Undervisning, som han søger, men det er ikke aldeles sikkert, at det er saa; thi man maa jo ogsaa tænke paa dels den Gjerning, som han forlader, og dels den Gjerning, han gaar over til. Det er ikke saa aldeles afgjort, at det for hele Samfundet er saa overordentlig helbdigt, at de alerdygtigste f. Ex. af Seminarister eller af dem, der have taget Præliminærexamen og ville gaa de Veie, disse Examinere føre ind paa, forlade disse Veie og gaa en helt anden Vej. Det er ikke aldeles sikkert, at det, naar det sker i meget stort Maaal, i Virkeligheden kan siges at være i Samfundets Interesse, at, som sagt, de bedste Kræfter tages bort fra de omtalte eller lignende Stillinger, de først have været inde paa, og gaa over til den studerende Vej; men lige saa lidt er det aldeles afgjort og kan siges sikkert forud, om det for selve disse Menneſter, naar man ikke tager den enkelte Person, men Mængden af dem, er helbdigt, at den store Mængde gaa den studerende Vej, thi de gaa jo dog ikke, det er jo dog Faktum, den studerende Vej blot ene og alene for at studere, for at opnaa en vis Oplysning, Uddannelse, men derimod for at opnaa en vis Stilling i Samfundet, og man maa jo dog lægge Mærke til, at de Stillinger i Samfundet, de kunne opnaa, kun ere tilstede i meget indskrænket Maaal. Derfor siger jeg, at, hvor rigtigt det endogsaa efter min Formening er, at man er kommen ind paa den Vej, man er kommen ind paa, maa man dog ogsaa her se hen til ikke at overdrive, ikke ligesom ved en Pengepræmie at løkke Folk til at gaa den Vej; nok aabne den og understøtte dem, som man kan se virkelig føler sand Trang dertil, men ikke løkke dem ved stedse stigende Pengebidrag til at gaa denne Vej. Hvorvidt man alle-